

תורת הקבוצות תרגיל בית 7

1. הגדר ברקורסיה את הפונקציה $f(\alpha) = \beta\alpha$ עבור $\beta \neq 0$ נתון.

פתרון:

נגדיר: $f(0) = 0$

$f(\alpha + 1) = f(\alpha) + \beta$

עבור α גבולי, $f(\alpha) = \sup\{f(\gamma) : \gamma < \alpha\}$

נוכיח שאכן לכל α מתקבל ש $f(\alpha) = \beta\alpha$.

עבור $\alpha = 0$: $f(0) = 0 = \beta \cdot 0$.

נניח ש $f(\alpha) = \beta\alpha$, אזי, $f(\alpha + 1) = \beta\alpha + \beta = \beta(\alpha + 1)$.

נניח ש α גבולי, ולכל $\gamma < \alpha$ מתקיים $f(\gamma) = \beta\gamma$.

אזי, $f(\alpha) = \sup\{\beta\gamma : \gamma < \alpha\} = \beta\alpha$.

2. הוכח באינדוקציה טרנספיניטית שלכל סודר $\alpha > \omega$ יש גבולי יחיד, ו $n \in \mathbb{N}$ יחיד

כך ש: $\alpha = \beta + n$.

פתרון:

עבור $\omega + 1$ נקח $n = 1, \beta = \omega$.

זאת ההצגה היחידה, כי אם נקח $\beta > \omega$, אז $\beta + n > \omega + 1$.

ואם נקח $\omega + n$ עבור $n > 1$, אז שוב נקבל סודר גדול יותר.

נניח נכונות α ונוכיח ל $\alpha + 1$. $\alpha + 1 = (\beta + n) + 1 = \beta + (n + 1)$.

יחידות: נניח ש $\alpha + 1 = \beta_1 + n = \beta_2 + m$.

ידוע שאם $s(\delta_1) = s(\delta_2)$, אז $\delta_1 = \delta_2$.

לכן, $\alpha = \beta_1 + (n - 1) = \beta_2 + (m - 1)$.

מהיחידות עבור α , נקבל $\beta_1 = \beta_2$ ו $n - 1 = m - 1$, ולכן $n = m$.

אם α סודר גבולי, נקח $\beta = \alpha$, ו $n = 0$.

יחידות: אם $\beta_1 = \beta_2 + n$ אז $n = 0$, מכיוון ש β_1 גבולי. ונקבל $\beta_1 = \beta_2$.

3. יהי β סודר אינסופי ו $h : \beta \rightarrow \beta$ כך שלכל $\alpha \in \beta$ $h(\alpha) \in \alpha$.

נגדיר ברקורסיה פונקציה $f : \beta \rightarrow \beta$ ע"י

$$f(\alpha) = \begin{cases} \frac{1}{7} & \alpha = 0 \\ 5(f(h(\alpha)))^3 & \alpha > 0 \end{cases}$$

הוכיחו שלכל $\alpha < \beta$ מתקיים $0 < f(\alpha) < 1$.

פתרון:

נוכיח יותר מזה. נראה שלכל α , $f(\alpha) \leq \frac{1}{7}$.
עבור $\alpha = 0$ נתון.

יהי סודר α . נניח שלכל $\beta < \alpha$ מתקיים. בפרט, עבור $h(\alpha)$, נקבל $f(h(\alpha)) \leq \frac{1}{7}$.

לכן, $f(\alpha) = 5(f(h(\alpha)))^3 \leq 5(\frac{1}{7})^3 \leq \frac{1}{7}$.
כעת, נראה ש $f(\alpha) > 0$.

עבור $\alpha = 0$, נתון.

נניח נכונות לכל $\beta < \alpha$. בפרט, נכון עבור $h(\alpha)$.

אזי, $f(\alpha) = 5(f(h(\alpha)))^3 > 5 \cdot 0 = 0$.

4. הוכח שההגדרה הבאה לזוג סדור אינה טובה: $\langle a, b \rangle = \{a, \{b\}\}$. (לא מתקיימת תכונת הזוג הסדור)

פתרון:

נקבל ש $\langle \{1\}, 2 \rangle = \{\{1\}, \{2\}\} = \langle \{2\}, 1 \rangle$

אבל, $\{1\} \neq \{2\}$.

5. הוכיחו שאוסף כל הקבוצות מגודל 1 אינו קבוצה.

פתרון: נסמן ב A את אוסף כל הקבוצות מגודל 1. אם A קבוצה, אז מאקסיומת הזיווג גם $\{A\}$ קבוצה, והיא מגודל 1. נקבל ש $A \in \{A\} \in A$. ראינו בתרגול שמצב כזה לא אפשרי.

6. יהיו A, B קבוצות, ו R יחס מ A ל B . (תזכורת: יחס מ A ל B הינו תת קבוצה של

$A \times B$)

הוכיחו שהבאים הינם קבוצות:

א. $dom(R)$

ב. $Im(R)$

פתרון:

א. $dom(R) = \{a \in A : \exists b \in B : (a, b) \in R\}$. זאת קבוצה מאקסיומת ההפרדה על

A .

ב. $Im(R) = \{b \in B : \exists a \in A : (a, b) \in R\}$. זאת קבוצה מאקסיומת ההפרדה על

B .

7. יהיו A, B קבוצות. הוכיחו ש A^B כלומר, אוסף כל הפ' מ A ל B הוא קבוצה.

פתרון:

נשים לב ש

$$A^B = \{R : dom(R) = A \wedge (a, b), (a, c) \in R \Rightarrow b = c\}$$

קבוצת כל היחסים החד ערכיים והשלמים מ A ל B . כלומר,

$$A^B = \{R \subseteq A \times B : dom(R) = A \wedge (a, b), (a, c) \in R \Rightarrow b = c\}$$

↓

$$A^B = \{R \in P(A \times B) : \text{dom}(R) = A \wedge (a, b), (a, c) \in R \Rightarrow b = c\}$$

אם B ו- A קבוצות, אז ראינו בתרגול ש $A \times B$ קבוצה. לכן מאקסיומת קבוצת החזקה גם $P(A \times B)$ קבוצה. ואז מהפרדה על $P(A \times B)$ נקבל ש A^B קבוצה.